

نقاشی و شخصیت کودک

اشتراک در شبکه‌های اجتماعی:

آدرس صفحه: <https://mav>

[1]

کودک با تمام وجود شخصیت ذهنی و عاطفی خود را نقاشی می‌کند؛ این شخصیت در چگونگی ترسیم خط‌ها، طرز استفاده از فضا، فقدان بعضی از قسمت‌های نقاشی، انتخاب رنگ‌ها و در خود موضوع-اگر به او تحمیل نشده باشد- نمایان می‌شود.

اگر زبان نقاشی‌های کودک را بدانیم، متوجه می‌شویم که در متن شکل و ساخت نقاشی‌ها، زوایای از شخصیت او نهفته است. بعضی از موضوع‌های نقاشی برای تحلیل، ساده‌تر از بقیه است زیرا مدت‌دارازی ست که روان‌شناسان، آن‌ها را بررسی کرده‌اند.

درک و فهم نقاشی‌های کودک و چیزی که او می‌خواهد بیان کند، برای والدین و مربیان، بسیار لازم است. در این قسمت، به تحلیل‌های روان‌شناسان از نقاشی‌های کودکان با موضوع‌هایی چون آدمک، خانه، درخت، خورشید و ... اشاره داریم.

آدمک

هنگامی که کودک، شکل آدمی را می‌کشد، پیش از هرچیز، شکل خود یا درکی که از بدن خود با تمایلاتش دارد را بیان می‌کند. در واقع، بین بعضی خطوط آدمک نقاشی شده و خصوصیات روانی و جسمی کودک که آن را کشیده ارتباطی مشخص وجود دارد. اگر اعضای آدمک در مجموع متناسب باشد، احتمال بسیاری وجود دارد که کودک کاملاً سازگار باشد. برعکس اگر آدمک، برای نمونه در اندازه‌ای بسیار کوچک یا در گوشه‌ای از کاغذ کشیده شده باشد، به معنای این است که کودک خود را کم‌ارزش و از دیگران پایین‌تر می‌داند. اگر این کم‌بها دادن به خود، در چندین نقاشی کودک ادامه پیدا کرده باشد، نشان‌دهنده‌ی خجالتی بودن اوست که ممکن است تا حد تمایل به ناپدید شدن نیز پیش برود. در نقاشی، فقدان دست و بازو نیز علامت کم‌بها دادن به خود و احساس ناامنی ست.

کودکانی که خود را بالاتر از بقیه می‌دانند، آدمک‌هایی با اندازه‌های بزرگ رسم می‌کنند؛ این نوع نقاشی، مخصوص کودکانی ست که اختلال عاطفی دارند یا به طور معمول کودکانی زودرنج و حساس‌اند که همیشه فکر می‌کنند به آنان ظلم می‌شود. وجود این نوع آدمک‌های بزرگ در نقاشی کودک، آنان را در قضاوت‌های شان، آشتی‌ناپذیر و سرسخت جلوه می‌دهد.

بنابراین، شکل ساده ی آدمک-خواه تنها و خواه در میان مجموعه ای از چیزهایی دیگر- بیان کننده ی مشخصات جالبی از شخصیت کودک است.

خانه

خانه، نماد پناهگاه و هسته ی اصلی و گرمی خانوادگی ست که ممکن است مورد علاقه یا تنفر کودک باشد. خانه هایی که کودکان ترسیم می کنند، ممکن است دارای باغچه، گل، درهای بزرگ، پنجره، پردهای رنگین و دودکش بخاری باشد؛ اگر احساس کودک این است که در داخل این خانه، زندگی سعادتمندی وجود دارد، خانه را دلپاز نشان می دهد. برعکس، ممکن است خانه بدون در ورودی و دلگیر؛ به گونه ای که از بقیه ی خانه ها جا مانده با دیوارهای بلند، ترسیم شود که نشان دهنده ی احساس کودک درباره ی روابط نامطلوب درون خانه است. در هر حال، کشیدن این نوع خانه ها در سنین مختلف، معانی گوناگونی پیدا می کند؛ در سنین 5 تا 8 سالگی، نماینده ی خجالتی بودن کودک و وابستگی شدید او به مادر، پس از 8 سالگی، نماینده ی احساس خود کوچک بینی و تنهایی کودک و در نوجوانی، نشان دهنده ی شرم و حیای بیش از حد اوست.

خورشید

تصویر خورشید بیان گر امنیت، خوشحالی، گرما و قدرت و به نظر برخی پژوهندگان، نماد پدر نامطلوب است. وقتی رابطه ی کودک و پدر خوب است، همیشه خورشید در نقاشی های کودک به طور کامل در حال درخشیدن نمایش داده می شود و هنگامی که این ارتباط مطلوب نیست، خورشید در پشت کوه ناپدید است. اگر کودک از پدرش بترسد، خورشید به رنگ قرمز تند یا سیاه که اضطراب آور است، کشیده می شود. با وجود این، نحوه ی نمایش خورشید مانند سایر موضوع های نقاشی، ممکن است به حال و حوصله ی لحظه ای کودک و نه به تفاهم یا عدم تفاهم او و پدرش بستگی داشته باشد؛ بنابراین بیش از هر قضاوت و تعبیری در این مورد، بهتر است چندین نقاشی کودک بررسی شود تا دریابیم که آیا این پدیده مرتب تکرار می شود یا نه و آن گاه به تحلیل آن پردازیم.

منبع: «روان شناسی بازی» دکتر محمد علی احمدوند»

گردآوری و تنظیم: لیلا معینی

کارشناس روان شناسی عمومی

عضو انجمن روان شناسی ایران

مجله شادکامی وموفقیت شماره 74 فروردین 88

برچسب ها:

[نقاشی، کودک](#) [2]

نشانی منبع: <https://mava.iki.ac.ir/node/785>

پیوندها

<https://mava.iki.ac.ir/files/images/articles/111111111112.jpg> [2] [1]

<https://mava.iki.ac.ir/tag/%D9%86%D9%82%D8%A7%D8%B4%DB%8C%DA%A9%D9%88%D8%AF%D8%A9>